

POZNÁMKY A ŠPLECHY ZO STRETKA

Ako je to s hriechom u kresťanov?

Ján Evanjelista vo svojich listoch píše na prvý pohľad nezlučiteľné veci. Najprv hovorí: „*Ak hovoríme, že sme nezhrešili, jeho robíme luhárom a nie je v nás jeho slovo*“ (1 Jn 1,10 SSV). Ale súčasne hovorí: „*Každý, kto pácha hriech, pácha aj bezprávie, lebo hriech je bezprávie.*“⁵ *A viete, že on sa zjavil, aby snal hriechy, a v ňom hriechu niet.*“⁶ *Kto ostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal. ... Vieme, že nik, kto sa narodil z Boha, nehreší, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne*“ (1 Jn 3,4-6; 5,18 SSV). Tak ako? Ak sme hriešnici – prečo hovorí, že kresťan nehreší? A ak kresťania nehrešia – prečo luhajú, ak tvrdia, že nemajú hriech?

V skutočnosti Ján hovorí dve veci:

- **KAŽDÝ ČLOVEK** je hriešnik, nielen pre dedičný hriech, ale aj preto, že okrem Márie nikto z nás nežil od samého narodenia sväto a dokonalo – a aj ona tak žila len preto, že bola naplnená milosťou Krista a vykúpená od samého svojho počatia. Preto aj apoštol Pavol hovorí: „*všetci zhrešili a chýba im Božia sláva*“ (Rim 3,23 SSV). To je dôvod, prečo potrebujeme Božie odpustenie, Božiu milosť, Božie vykúpenie v Kristovi Ježišovi. Popierať to znamená popierať potrebu vykúpenia a odpustenia a teda Boha robiť luhárom. On totiž na kríži získal odpustenie hriechov pre každého človeka a preto „*v nikom inom niet spásy, lebo niet pod nebom iného mena, daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení*“ (Sk 4,12 SSV). Ak ale tvrdíme, že hriech nemáme, potom robíme Boha luhárom, pretože On tvrdí, že my potrebujeme spásu a odpustenie, ale my tvrdíme, že to pravda nie je a že my nič také nepotrebujeme.
- **ALE PO UVERENÍ** už svoj hriech jasne a jednoznačne zanechávame – veď, slovami Písma: „*Neťahajte jarmo s neveriacimi! Ved' akú účasť má spravodlivosť na nepravosti?! Alebo čo má spoločné svetlo s tmou?!*“¹⁵ *Aká zhoda je medzi Kristom a Beliarom?! Aký podiel má veriaci s neveriacim?!*¹⁶ *A ako súvisí Boží chrám s modlami?! A vy ste chrám živého Boha, ako hovorí Boh: "Budem v nich prebývať a medzi nimi chodiť, budem ich Bohom a oni budú mojim ľudom.*“¹⁷ *A preto vyjdite spomedzi nich, oddel'te sa, hovorí Pán, a nečistého sa nedotýkajte; a ja vás prijmem*¹⁸ *a budem vaším Otcom a vy budete mojimi synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán.*“¹⁹ (2 Kor 6,14-18 SSV); „*Ved' sme zomreli hriechu! Ako by sme v ňom ešte mohli žiť?*“ (Rim 6,2 SSV). A preto môže Ján povedať, že ak sme ako hriešnici prijali Božie odpustenie a Božiu spásu, ovocím obrátenia, viery i prijatia Božej spásy je to, že po obrátení už viac nehrešíme, ale jasne a jednoznačne sme sa s hriechom rozišli. Pretože ak nie, potom sme v skutočnosti ešte vôbec Bohu neuverili – a potom platí ono Jánovo: „*kto hreší, ten Boha nevidel, ani nepoznal*“.

Je odpustenie ťažké?

Na lepšie pochopenie si predstavme Slnko: *ono nesvieti preto, že ho ľudia milujú, alebo sa na ňom opaľujú, alebo im prospieva, ale preto, že je Slnkom. Reakcia ľudí na jeho svietenie nemá žiaden vplyv. Svieti, lebo to je jeho prirodzenosť.*

Kresťan je človek, ktorý odpúšťa a miluje nie preto, že si to ľudia zasluhujú, ani preto, že od nich dostáva pozitívnu spätnú väzbu, ani preto, že vidí nejaké výsledky a ovocie. Keby to tak bolo, potom by láska a odpustenie neboli súčasťou jeho identity Božieho syn/dcéry, neboli by jeho životným štýlom. Boli by prácou – a potom by naozaj platilo, že bez videnia výsledkov a bez pozitívnej spätnej väzby by kresťan mohol upadnúť do depresie a únavy a nakoniec to aj vzdať ako Peter, keď sa pýtal Ježiša: „*Pane, koľko rás mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Azda sedem rás?*“ (Mt 18,21 SSV) – a tým mienil, že keď ani po siedmich razoch neuvidí na svojom bratovi, že by sa nejako zmenil či polepšil, je na mieste to vzdať a brata obrazne „*hodit' cez palubu*“, odpísať ho a hotovo. Ježiš mu odpovedá: „*Nie sedem rás, ale sedemdesiatšedem rás*“ (Mt 18,22 SSV) – pretože ak sme kresťania, potom sme ako Boh. Ani Boh neodpúšťa preto, že to potrebujeme, ani preto, že sa polepšujeme, ani preto, že mu za to ďakujeme. Odpúšťa preto, že je Boh. Jeho podstatou je láska. Milovanie – a odpúšťanie – je podstatou jeho života. *Tak ako Slnko svieti preto, že je Slnko*, aj Boh miluje a odpúšťa preto, že je Boh.

Ak sme mu uverili, prijali identitu Božích synov a dcér, ak sme prijali Ducha Svätého – potom sa Boží život stáva aj našim životom. Potom aj my milujeme a odpúšťaťe preto, že je to naša podstata, je to naša nová prirodzenosť, je to náš životný štýl – a, pravdu povediac, páči sa nám. Robí nás totiž slobodnými od všetkého a všetkých, robí nás radostnými, plnými pokoja. Neriešime, či druhí sú našej lásky hodní, či nám za to patrične ďakujú, či vidíme ovocie a pozitívnu spätnú väzbu... Prijímame ich takých, akí sú a milujeme ich takých, akí sú – a presne toto, tento postoj, je odpustenie! – a máme z toho radosť a je to pre nás prirodzené tak, ako dýchanie. Slobodným od očakávaní a nárokov a teda odpúšťajúcim nám totiž nič nemôže nijako a ničím túto našu lásku skalit' ani pokaziť, ani radosť z nej.

Preto skutočné odpúšťanie a skutočná láska nie sú ťažké, nie pre synov a dcéry Boha, ako svedčí aj Ján v Písme: „*Podľa toho poznáme, že milujeme Božie deti, keď milujeme Boha a plníme jeho prikázania.*“³ *Lebo láska k Bohu spočíva v tom, že zachovávame jeho prikázania. A jeho prikázania nie sú ťažké.*“⁴ *Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, preháňa svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera*“ (1 Jn 5,2-4 SSV).

Ako sa k takémuto postoju môžeme dopracovať?

Jednoducho. Vierou.

Bez viery sme plní strachu z toho, čo s nami bude. Sme plní neistoty. A sme plní nárokov a očakávaní na to, ako má náš svet vyzeráť, ale aj na bratov a sestry, akí majú byť, ako sa majú správať, čo majú a čo nemajú robiť, ... a keď to nesplnia, sme nahnevaní.

Viera znamená, že žijeme bez strachu, v istote, lebo vieme, že náš Nebeský Otec sa o nás stará a nik nás nemôže vytrhnúť z Jeho ruky. A sme už presťahovaní – sme synovia (dcéry) Boha, naša vlasť je v Nebi a všetky naše „nároky“ a očakávania smerujú k Bohu, ktorý sa nám vo svojej milosti daroval a svojou Zmluvou zaručil. No a pretože sme takto úplne zakotvení v Bohu a všetko očakávame už len od Neho – sme slobodní čo do všetkých ľudí. No a práve táto sloboda je vo svojej podstate oným odpustením, slobodu prijímať ľudí bez nárokov a očakávaní voči nim, prijímať ich teda takých, akí sú. A to je ovocie uverenia a obrátenia a znovuzrodenia sa v Bohu.

... takýto postoj je aj trochu zbabelý, lebo keď je niekto môj priateľ a ja som jeho priateľ, tak s ním môžem počítať a on so mnou, môžem sa spoľahnúť, že v krízovej situácii mi kryje chrbát, že sa za mňa postaví, môžem sa na neho spoľahnúť, to práve odlišuje cudzích ľudí od priateľov. Nie je to o nejakom vyžadovaní niečoho a očakávaní niečoho, je to o tom, či sú ľudia navzájom cudzí alebo priatelia.

Ak ja za svoj postoj k inému človekovi očakávam nejakú protihodnotu, nie je to láska ale obchod – alebo, ako hovorí Fromm, vzťah vzájomnej slušnosti a férovosti: „Dávam ti toľko, koľko ty dávaš mne“. Na toto naráža Ježiš, keď hovorí: „*Ak milujete tých, ktorí vás milujú, akúže máte zásluhu? Ved' aj hriešnici milujú tých, čo ich milujú.*“³³ *Ak robíte dobre tým, čo vám dobre robia, akúže máte zásluhu? Ved' to isté robia aj hriešnici.*“³⁴ *A ak požičiavate tým, od ktorých to dúfate dostať naspäť, akúže máte zásluhu? Ved' aj hriešnici požičiavajú hriešnikom, aby dostali naspäť to isté*“ (Lk 6,32-34 SSV). Láska miluje bezpodmienečne – a práve to ju charakterizuje. Preto aj Ježiš pokračuje: „*Ale milujte svojich nepriateľov, dobre robte, požičiavajte a nič za to nečakajte! Tak bude vaša odmena veľká a budete synmi Najvyššieho, lebo on je dobrý aj k nevďačným a zlým.*“³⁶ *Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec!*“ (Lk 6,35-36 SSV). Práve takto miluje Boh. Neočakáva od nás nič naspäť, naopak, je Mu jasné, že sa na nás nijako spoľahnúť nemôže, ako hovorí aj sám Ježiš: „*Hľa, prichádza hodina, ba už prišla, keď sa rozpráchnete, každý svojou stranou, a mňa necháte samého. Ale nie som sám, lebo Otec je so mnou*“ (Jn 16,32 SSV). Ale práve preto, že Jeho postoj k nám je láskou – môže hneď plynulo dodať: „*Toto som vám povedal, aby ste vo mne mali pokoj*“ (Jn 16,33 SSV) – inými slovami, nemusíme sa báť, že by na nás zanevrel, že by nás zanechal a znechutene opustil. On nás totiž skutočne miluje – a preto „*Ak sme neverní, on ostáva verný, lebo seba samého zapriet' nemôže*“ (2 Tim 2,13 SSV) – pretože motívom Jeho lásky k nám nie je to, že sme Jeho lásky a obety hodní, ale to, že On Je Láskou a miluje preto, že je to Jeho prirodzenosť.

Z toho potom vyplýva nasledovné:

Ale nejaký predpoklad tej "spätnej väzby" od priateľa tam asi je (hlavne v kritických situáciách), lebo ak by nebol, potom by sa zotrel rozdiel medzi priateľom a cudzím človekom, ktorého som stretla včera v potravinách a už ho asi nikdy nestretnem.

Presne toto je Cirkev. Ak sa stretnú dvaja ľudia, ktorí milujú týmto spôsobom, vznikne medzi nimi to najpevnejšie a najistejšie priateľské puto, aké len existuje. Pretože:

- Ak by sme Cirkev budovali len na zásade onej „slušnosti“ (a v praxi je to často maximum, na ktoré sa vo farnostiach odhodlávame) – potom by naše priateľstvo nebolo nikdy isté. Vždy by sme žili v strachu, že ak nesplníme očakávania toho druhého, tak nás opustí, alebo povie „dost', už stačilo, čo som urobil“, možno sa dokonca urazí, nahnevá... a rovnako ani my by sme neboli spoľahliví priatelia, pretože by sme zmýšľali rovnako a tiež by sme boli v pokušení povedať si „No teda, toto ma sklamal, už mu nebudem pomáhať... už som urobil dost'... zranili ma, urazili, nájdem si niekoho iného...“
- Ak ale milujeme ako Boh – a teda s oným odpustením! – potom je pevnosť vzťahov úplná a dokonalá. Milujeme, pretože sami chceme, pretože je to náš život, naša identita, podstata nášho Božieho synovstva. Konečne sa môžeme jeden na druhého bezvýhradne spoľahnúť, lebo vieme, že nech urobíme čokoľvek, bratia a sestry vo farnosti nás ani nezradia, ani neodsúdia, ani neopustia, ale ostanú verní ako je Boh verný. A my sami urobíme to isté voči nim... A toto je láska ale aj skutočná katolícka jednota Cirkvi.